

סטודנטים בחוץ-לארץ: לפני שער נעול

הדום המפורסם, אשר אך מעט נשאר מזה ר' הקדום מהותה מקום מפגש לסטודנטים מסוג אחר, קבוצת אמנים ישראלים, הלומ' דים ציור, בימוי ופסול. רק מעוטם מקבל הקצבה ורובם סובלים יסורירעב ושטופים בדאגות הקיום תוך התאמצות לחיות בבר המיה מפוקפקת אשר לעתים קרובות אינה אלא פרי התחפשות וסנוביוז. אחדים מחוג האומנים מתחילים ברצינות לעבוד, עובדים ימים תמימים בסבלנות ובליילות כניצבים בהצגות על מנת לאפשר לעצמם שעותיים לימוד ביום בגלריה מפורסמת או בבמת חובבים.

איתן, המשתלם במשחק ובבימוי, מציג ב' ערבים לפני ילדים ובשעות היום מממש משי' גיה במוסד יהודי לנערים צעירים. מרים הצ' יירת מתלבטת בהשגת פרוטות מספר לארו' חת הצהרים ודוחה הצעת הלואה של חמשת אלפים פרוק (15 לירות) מאחר שהיא יר' דעת שאין באפשרותה להחזיר את הכסף. וההיפך — רותי, בתו של חרשתן עשיר בארץ, שהופיעה בפריס לפני שבועות מספר ללא הקצבת דביוז. היא באה ללמוד פס' כולוגיה. אך לפני ימים מספר החליטה לנסוע לניצבה השתייציית להאזין להרצאות בספרות וכיצד נוסעים לשווייץ? דרך לונדון וספרד. החברה הישראלית מתמרמרת בשקט. רותי באה בשעה רעה, בשעת עיכובים במשלוח הויכונים כשכולם דשים בנושא זה.

שלושים אלף הפרנק, הסכום המוקצב ל' סטודנט לחודש ימים, מספיק אמנם לקיום הוגן גם היום — עשרים מיליון אורחים צר' פתים, בעלי משפחות מרויחים סכום דומה — אך ההקצבה לא הוגלה מזה שלוש שנים ויותר ויותר החיים בצרפת עלה לפחות בח' מישים אחוז.

הקלת החץ על הקופה. מרבית ה' ישראלים במדיס אינם בני עשירים ותשלום שלושים הלירות הישראליות היחה מעמסה לא קלה להוריהם בארץ. אך יש המוצאים דרכים להעברת דביוז בלתי חוקיות ובי' גידון זה לא הועילו חוקי המדינה ולא כלום. יוחנן מקבל דולרים מאמריקה והקצבה מה' ארץ; אמנון, בנו של עסקן צבורי, אינו מקבל הקצבה, אביו הנוסע לעתים מזומנות לחוץ-לארץ מפרנסו בשפע. הם ודומיהם יכולים להרשות לעצמם חדר לוקסוס ואי' כבילות למסעדות הסטודנטים הנולות. האח' רים, הרוב, גרים בקני' צפרים (ראה תמונה) כי השכון יקר מאד בצרפת.

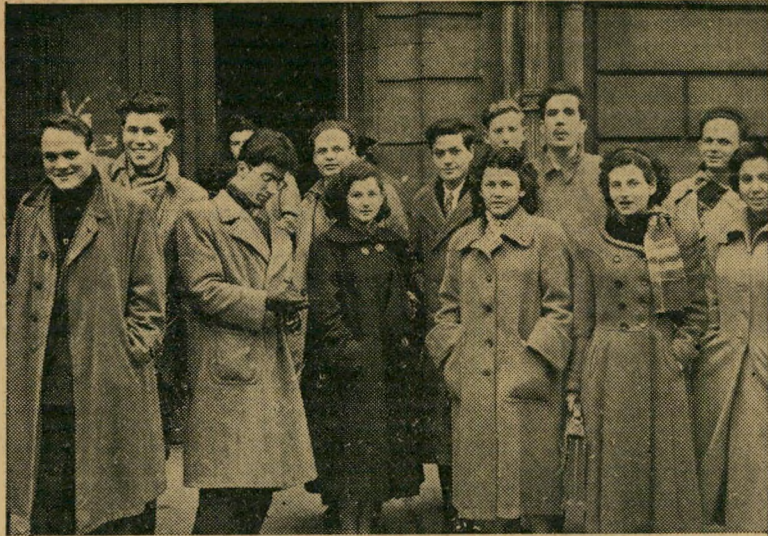
השמרנות על פיתוח קרוב של הלירה גר' מו לפניקה גדולה ומתמדת בציבור הסטודנ' טים. העתונים אשר הגיעו מהארץ נחטפו ודכאו בכותוריהם על המצוקה הכלכלית. והם גם בשרו על מכת, ואף הביאו את ה' ידיעה הקצרה הקובעת כי הורי הסטודנטים יצטרכו לשלם מעתה לירה עבור כל דולר המוקצב לבניהם.

עוד לפני חדשים מספר התלחשו במדיס כי משרד האוצר מחפש תוואנה להמעיט את מספר המתלמידים הישראלים בחוץ-לארץ לה' קל בכך במקצת את הלחץ על קופת המטבע הזר. ציבור הסטודנטים התארגן במהירות, שלח טלגרמה לראש הממשלה ומתאות לכל המשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר. האם יש להגביל את מספר המתלמידים עלידי' היכולת הכספית של הוריהם?

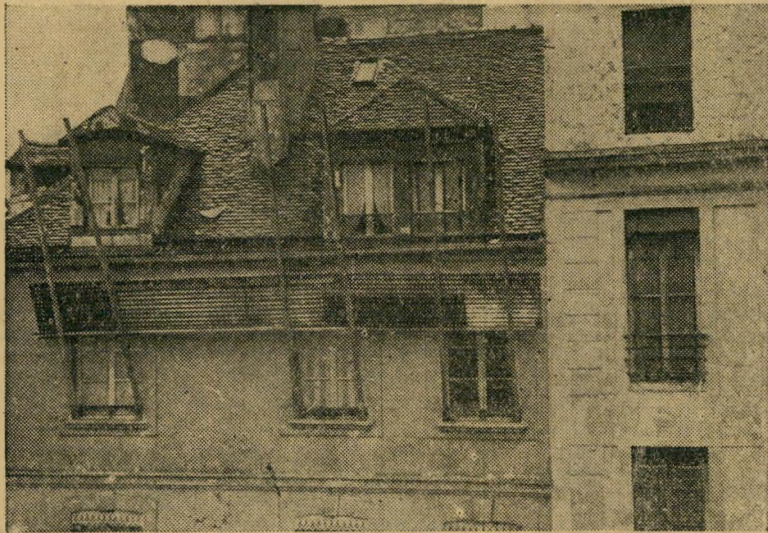
הסטודנטים לא הסתפקו בכך. יצאו בהפג' נה לפני משרדי הקונסוליה הישראלית בפ' רים (ראה תמונה): כי בדומה לכל אחד מ' שאר 1300 הסטודנטים הישראלים בארצות חוץ, הם עומדים נדהמים לפני שער הלירה' דולר להקצבותיהם, שער הנועל בפני רובם את האפשרות לסיום לימודיהם.

דים על רגליהם, הזמנה שנייה אינה לפי כי סם. מתלחשים, כי עמוס אשר נסע לפני חדשים מספר ארצה באופן פתאומי, לנתח את שקדיו, קבל את הקצבתו בדולרים ובי' מזומנים ומאחר שמכרם בפלצל, רובע היהי' דים והשוק השחור הנודע לשמצה בפריס — הרויח 30% נוספים על קצבתו הרגילה. מהו לומד? אין איש יודע, ובפריס אפשר ללמוד הרבה.

לשווייץ, דרך ספרד. ראובן, אלחנן,

הפגנת סטודנטים לפני קונסוליה ישראל כפריז
בנים חורגים.

משכן סטודנטים בעליית-גג פרימאית

באן צפורים

זיג'נה ורפי לומדים רמאה והוכיחו באוני' ברסיטה של פריס, כי הישראלים אינם נופי' לים מהצרפתים ולעתים אף עולים עליהם בשקדנותם ובכשרונם למרות קשיי השפה והחומר. "אטרופיה, קרדיוגרפיה" ומלים מופצצות אחרות, מוטלות מצד זה של ה' שולחן ונבלעות ברעש בעיות הגיאוגרפיה והפוליטיקה העולות מהצד השני: פיותיהם של משה, ראובן ומני יורקים את כל מטען הידיעות הנרכש בבית-הספר הגבוה לפולי' טיקה. משה משתתק לפתע, קם ונעלם, זקלין חברתו הצרפתית קורצת לו מהתוץ.

נה והרי לכס', נאנח בני, לוחם ושבו' גוש' עציון שעה שישב בחברת מספר ישראלים בקפה קפולד. הוא חניך גימנסיה בירושלים, מלחמת השחרור ובלהות גוש-עציון, האוני' ברסיטה העברית ועכשיו — פריס בפקולטה לרפואה. הוא לומד יחד עם אחדת שוקרי, הקצין הערבי הצעיר, אשר פקח על מחנה השבויים בעבר הירדן.

בויכוח הישן השתתפה חבורה רועשת ה' מתנהגת ככביתה. "רוז'ר גרסון!" קורא עמוס למלצר בשמו הפרטי ומזמין קפה. האחרים מצטמצמים קמעה או קמים ועומי'

עם החלטת האוצר לחשב את שער הקצ' בות המטבע הזר לסטודנטים בחוץ-לארץ לפי דולר-לירה (העולם הזה 749) הורתה מערכת העולם הזה לשניים מכתביה בריכוזי סטור' דנטים ישראליים, בארצות-הברית ובצרפת, למסור דו"ח על מצב הסטודנטים הישראלי' יים.

מאוצות-הברית בה יושב כל סטודנט יש' ראלי שני בחוץ-לארץ, מוסר כתב העולם הזה, בניירורק:

לאחר תביעות בלתי פוסקות מצד ריכוז הסטודנטים הישראליים הגדול ביותר באר' צות-הברית, באוניברסיטת ברקליי שליד סן פרנסיסקו, נענתה בלה הויומן, מנהלת משר' רד הקונסוליה הישראלית בלוס אנג'לס והר' פיעה באוניברסיטה, שהתה בקרב הסטודנ' טים ארבעה ימים כדי לעמוד על מעט מן הבעיות, העומדות כיום בפניהם.

בחמש ישיבות הופיעו לפני בלה הויומן הסטודנטים כגוף מאורגן שלוכד מכל ה' גורמים הישראליים בעלי זעם משותף, "כש' עיקר טענתם: קיומה של הפלייה בינם לבין שליחי הממשלה וצת"ל הנשלחים לארצות-הברית להשתלמות על חשבון המדינה.

טענת ההפליה: בעוד שלאחר קיצוצים בהקצבתם, להם הסכימו הסטודנטים, בהת' חשבנם במצב המטבע במדינה, נקבע שהסכום המספיק למחיתתם הוא 100 דולר לחודש, מקבלים סטודנטים-שליחים משכורות בנות 225 דולר לחודש לרויח, 342½ דולר לנשואים ותוספת של 50 דולר לחודש עבור כל ילד, עפ"י חישובים המותאמים למשכורותיהם של העובדים בשירות המדינה.

טענו הסטודנטים: מה ההבדל בתצורות המחיה של "סתם סטודנט" וסטודנט-שליח? אם יכול האחד להתקיים (עובדה המוכחשת ע"י הסטודנטים) ב100 דולר לחודש, יוכל גם השני. טענתם הנוספת: אין תשלום משר' כורות לעובדי המדינה בלירות ישראליות כתשלום בדולרים ומשרד האוצר העונב, בי' ידו האחת, עניבת חנק סביב צוארם, תובע מהם צימצומים אכזריים, מפור, בידו השניה, מטבע זר ברוחב-לב.

גם זו לטובה. בתום ארבעת ימי שהר' תה של בלה הויומן בברקליי, רווחת בקרב הסטודנטים הרגשת הקלה: מנהלת משרד הקונסוליה הבטיחה להמליץ לפני לשכת הק' שר לסטודנטים שליד משרד החינוך ולפני המחלקה למטבע זר, לקיים את שיגורם של 100 הדולר לחודש במועדם, כתוספת של 100 דולר לשה עבור הלבשה. (לסטודנטים הנמצאים בחוץ-לארץ למעלה משנתיים) ותשר' לום בעד טיפול רפואי לפי חשבונות שר' אושרו ע"י הקונסוליה. אמרה בלה הויומן, שנחשבה על הסטודנטים: "מצבכם קשה. נעשה הכל" תגובת הסטודנטים: "כבר הת' חלנו להרגיש כבנים חורגים למולדת. גם זו לטובה."

זמן קצר לאחר מכן הגיע הד קביעת הש' ער החדש לסטודנטים אל החוף המזרחי של ארצות-הברית. 250 הסטודנטים הישראליים במחוז ניו-יורק, החיים על הקצבת מטבע זר, מילאו את אולם בית-המדרש היהודי למורים, במעלה ברודו, ניו-יורק, ונולד גוף מחאתי נוסף: ארגון הסטודנטים הישראליים בניו-יורק, אשר נציגיו הסבירו כי קביעת השער החדש שהוא ברוב המקרים מעל' לאמצעי הוריהם, יביא לירד נטישה המונית של משתלמים, שתצמצם את העתודות של כוחות המדע העתידיים למדינה. אחר הוחלט על שליחת עצומה אל נשיא המדינה, ראש הממשלה והשרים הנוגעים בדבר, בה הוד' גשה בעייתם של חיילי צה"ל לשעבר, "הנמ'

לאדם שיש לו לבלות כמה ימים בנמל ניו-יורק.

כשירדה מכה על המדינה, הודיעו לימאים כי מעתה יקבלו את הדולארים לפי השער' החדש (לירה לדולאר). תרד הקצבתם במטבע זר לשלש. מיד קמה צעקה גדולה (העולם הזה 749), וגם אנשים מן הצד הבינו כי אם תתגשם תקנה זו לא יימצא עוד ימאי עברי. הודיע האוצר: הוא יקציב גם להבא את אותו סכום הדולארים לימאי שהקציב עד כה, הש' איר לחברת שוהם להחליט כמה לירות לנכות תמורתם ממשכורת הימאי.

החברה העמידה פני תם, גילתה שתנכה (המשך בעמוד 10)

דיהם, מעוניינים בקודדה זו אף יותר מהם. הימאי מבלה חלק ניכר מזמנו החופשי בנמלים ורים. אחר שבלה שניים, שלושה שבועות בשיעומם הימי, בעבודה מפרכת ובתא מחניק, יש בו הרצון הטבעי לבלות את ערב חופשתו במרסייל או בליסבון בר' וחה כל שהיא. לצורך זה דרוש לו מטבע זר. אולם גם עד כה טופק לו המטבע הזר בצימי' צום: שלוש ממשכורות, לפי השער הישן. משמע שימאי כשיר. רגיל, שהרויח 40 ל"י לחודש, היה מקבל 34 דולארים, סכום קטן

*מלח כשיר (א' ב.), תואר של מלח מק' צועי שמעמד בבחינה אחרי שנתיים עבודה.

רחבה לבא-כח רשמי של הועדה המארגנת. הודיעו הימאים, ברונזה: לא נשלים עם קיומו של "מעכבר יבשה ממונה" באניה. ובי' עלונם, המגיע לכל הצוותות, הוהירו: "...וכאשר ירצה, מי שעושה זאת באיחולת, את רוח החופש (של הימאים), ימית יחד אתה במיתת-נשיקה את הימאות העברית כולה!" **שני זנבות.** בדרך כלל ניסתה הועדה המארגנת לתקוע טריוז בין הימאים הפשוטים ורבייה-החובלים, המהווים כת בפני עצמם. נסיון זה נכשל, כשנתעוררה נקודה שהרגיזה את רבייה-החובלים לא פחות מאשר את הימ' אים הפשוטים: בעיית הקצבת הדולארים. כי רבייה-החובלים מקבלים יותר דולארים מפקר'

בימי המרד, עלידי' מכונאי זר המשתכר 700 דולאר לחודש (פי 20 יותר מהקצבת הדולאר' רים הרגילה של מלח).

כשניגשה הועדה המארגנת לנסח את ה' צת-חזונה העבודה החדש עם שוהם, התחדדו היחסים שבתיים. הועדה מסרה את עיבוד הצעתה לאדם הממלא תפקיד של "סופר" בי' חברת השוהם (תפקיד לא ימי, שכל תוכנו לשי' מור על האינטרסים של החברה), לא הזמינה כלל את הימאים אלא לתפקיד פאסיבי, כמא' זינים חסרי-דעה. הסיבה נתבהרה במהרה: בחווה החדש צומצמה סמכותו של ועד' האניות, מוסד דימוקרטי הנובה ע"י הימאים (בדומה לוועד-פועלים ביבשה), ניתנה סמכות